

maj 2010

Historiska institutionen

Varelser ur en annan värld – monster och det monstuösa under medeltiden

Det övergripande syftet med projektet är att blottlägga hur man såg allmänt på monster och vilka olika syften de tjänade under medeltiden. Det specifika målet för projektet är att klarlägga teoretiskt och empiriskt hur monster utgjorde visuella metaforer för manlighet och kvinnlighet, mänskligt och icke-mänskligt, norm och avvikelse och hur detta materialiserade sig i olika berättelser under medeltiden, varav en del är att räkna som ren fiktion. Även om texterna inte tillkommit för att säga något direkt om manligt och kvinnligt går det ändå att undersöka genus eftersom källproducenterna omedvetet lagt in dessa föreställningar i sina berättelser. I andra fall, som med distinktionerna mellan mänskligt och icke-mänskligt, norm och avvikelse, är källproducenterna mer öppna med sin tendens eftersom det låg i tiden att tänka i de banorna.

Projektet fokuserar inte på någon bestämd källserie, eftersom monster och det monstuösa dyker upp i flera medeltida berättelser och genrer. Materialet är både på latin och forn- och nysvenska och bild och text: den poetiska Eddan, den prosaiska Eddan, riddarromaner, medeltida ballader, teologiska utredningar, mirakelberättelser och legender, predikningar, ”exempla”, kyrkomålningar exempelvis Albertus Pictors kyrkomålningar från det sena 1400-talet och avslutningsvis Olaus Magnus Historia om de Nordiska folken (1555). I undersökningen eftersträvas inte fullständig genomgång utan nedslag görs i såväl tongivande som mindre kända verk och arbeten i syfte att fördjupa analysen.